

- התובעים:
1. פאטמה חלוי
 2. עיד עספור
- מר' -----
3. האגודה לזכויות האזרח בישראל מס' תאגיד 580011567
מר' נחלת בנימין 75, תל אביב-יפו, 6515417

כולם ע"י ב"כ עוה"ד הישאם שבאיטה ו/או עדי ניר בנימיני
מהתכנית לזכויות אדם
הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת תל אביב
רמת-אביב, תל-אביב – יפו 69978
טלפון: 03-6408361; פקס: 03-6407422

התובעת 3 גם באמצעות עוה"ד גיל גן-מור ו/או דן יקיר ו/או
אבנר פינצ'וק ו/או עודד פלר ו/או שרון אברהם-ויס ו/או גיל
גן-מור ו/או נסרין עליאן ו/או משכית בנדל ו/או טל חסין ו/או
שרונה אליהו חי ו/או אן סוצ'יו ו/או רגד ג'ראיסי ו/או רוני
פלי ו/או סנא אבן ברי ו/או שדא עאמר ו/או אורי סבח

מהאגודה לזכויות האזרח בישראל
רח' נחלת בנימין 75 תל-אביב – יפו 6515417
טל': 073-7050759; פקס: 03-5608165
דוא"ל: gil@acri.org.il

- נ ג ד -

- הנתבעים:
1. י.ס. ברקת ישראל מגורים ובינוי בע"מ מס' חברה 515070043
 2. מר יעקב סוויסה
- רח' תובל 13, רמת גן 5252228

מהות התביעה: נזיקת, כספית.

סכום התביעה: ₪ 150,000

כתב תביעה

"שתי צעירות מבקשות לרכוש דירה חדשה לא רחוק מביתן. הן נתקלות במודעה מפתה, שמזמינה אותן ל"דירת חלומות ביפו, חמש דקות מלב תל אביב, במיקום המבוקש ביותר". המחיר נשמע נוח, בוודאי יחסית לתקופה. הן פונות למשווקי הפרויקט ומתעניינות. לאחת מציעים אנשי המכירות כמה אפשרויות ומזמינים אותה לפגישה. השנייה מקבלת תשובה חד־משמעית: "נגמרו הדירות." זמן קצר חולף ושניים נוספים מתקשרים להתעניין, גבר ואישה. שניהם מתעניינים באותו פרויקט בדיוק. האישה מקבלת כמה אופציות לבחירה, את הגבר עוצרים בטענה שנגמרו הדירות לשיווק. מה בעצם ההבדל? ובכן, בפרויקט "ניצנה 20", מתברר, יהודים מתקבלים בברכה. ערבים קצת פחות." (כתבה באתר ynet מיום 17/4/16 – נספח ב' לתביעה)

התובעים 1-2 ניסו להתקבל לפרויקט ניצנה 20 המתואר בכתבה לעיל ומשווק על ידי הנתבעים. אלא שהתובעים 1-2 נדחו על הסף רק משום היותם ערבים. בגין כך, מוגשת תביעה זו לבית המשפט הנכבד.

I. הצדדים

1. התובעים 1-2 הם בני זוג ערבים, הורים לילדה, תושבי יפו – תל אביב. [עובדת קידום נוער התובע עובד כסוכן ביטוחפ
2. מזה קרוב לשנתיים, מחפשים התובעים 1-2 לרכוש דירה באזור יפו. במסגרת חיפושיהם, הגיעו התובעים 1-2 לפרויקט "ניצנה 20" ביפו – אשר שווק על-ידי הנתבעת (להלן: "הפרויקט").
3. התובעת 3, האגודה לזכויות האזרח בישראל, הינה ארגון זכויות האדם הגדול והוותיק בישראל. האגודה לזכויות האזרח פועלת מאז שנת 1972 לקידום זכויות האדם בישראל, ובכללן הזכויות לשוויון ולדיור.
4. כפי שיפורט, במסגרת פעילותה, התובעת 3 (להלן – האגודה לזכויות האזרח) סייעה לחשיפת ההפליה מושא תביעה זו ולצורך כך הקצתה משאבים. האגודה לזכויות האזרח תובעת מכוח סעיף 7א לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000 (להלן: "חוק איסור הפליה"). יצוין כי הצטרפות האגודה לזכויות האזרח נעשית בהסכמתם ובאישורם של התובעים.
5. הנתבעת 1 הינה חברה שעוסקת בייזום וביצוע פרויקטים למגורים והתחדשות עירונית (להלן: "הנתבעת"). על פי אתר האינטרנט של החברה, הנתבעת מעורבת במספר פרויקטים באזור המרכז (פרטים נוספים בנוגע לנתבעת ניתן למצוא באתר הנתבעת ברשת האינטרנט בכתובת: <http://www.bareket-israel.co.il>).

6. בתקופה הרלבנטית לעובדות התביעה, הנתבעת שיווקה פרויקט מגורים שכונה "ניצנה 20" בן כ- 20 דירות באזור מתחם נגה ביפו. באתר החברה, הוצג הפרויקט כ "**בניין יוקרה המונה 20 דירות אקסקלוסיביות במיוחד: דירות גן, דירות 2 ו-3 חדריס ודירות פנטהאוז. כולן במפרט עשיר עם רמת גימור גבוהה ומאובזרות בסטנדרט שכמותו טרם ראיתם. אין פינוק שתעלו על דעתכם ולא תמצאו כאן. וכל זה – בלב השכונה הטרנדית ויוצאת הדופן הזו, מקור משיכה לצעירים ולאמנים המתפקע מרוב ציורניות וקסם**" (מתוך אתר האינטרנט של הנתבעת).
7. כפי שעולה מהפרסום, הפרויקט שווק לציבור הרחב כאשר בפועל תפקידה של הנתבעת הינו בייזום הפרויקט ובארגון של רוכשים במסגרת של קבוצת רכישה לצורך השתתפות במכרז המשווק על ידי רשות מקרקעי ישראל.
8. הנתבע 2, מר יעקב סוויסה, הינו בעל השליטה והמנכ"ל של הנתבעת (להלן: "**הנתבע**"). הנתבע אחראי למעשיה ו/או מחדליה של הנתבעת כפי שיפורט וזאת הן מכוח תפקידו הניהולי והן מכוח סעיף 8 לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, תשס"א-2000.
9. להשלמת התמונה, יצוין כי ככל שידוע ועל פי פרסומים שהיו בתקשורת, קיים ספק באם הפרויקט עדיין רלבנטי, שכן היתכנות הפרויקט מותנית בארגון קבוצת רכישה וכן בהשתתפות וזכייה במכרז שמשווק על ידי הרשות למקרקעי ישראל. יחד עם זאת, שאלה זו הפרויקט אינה רלבנטיות לעילת התביעה שמבוססת על התנהלות הנתבעת בתקופה הרלבנטית לעובדות התביעה.

II. עובדות התביעה

א. ניסיון ראשון

10. בתקופה הרלבנטית לעובדות התביעה, חיפשו התובעים 1-2 לרכוש דירה המתאימה לצרכיהם באזור יפו.
11. משך כשנתיים, פנו התובעים 1-2 למספר פרויקטים ששווקו ביפו, אלא שניסיונותיהם העלו חרס. בשלב מסוים, בחודש פברואר 2016, נתקלו התובעים 1-2 בפרסום של הנתבעת לפרויקט "ניצנה 20" ברשת החברתית פייסבוק. התובעת 1 (להלן: "**התובעת**") השאירה את פרטיה בדף הפרויקט בפייסבוק. למחרת, יצרו קשר נציגי הנתבעת עם התובעת וטענו כי הדירות בפרויקט אזלו.
12. לאחר כשבוע וחצי, שוב נתקלו התובעים 1-2 בפרסומים של הנתבעת לפרויקט. התובעים 1-2 שוב פנו לנציגי הנתבעת ואלה שוב טענו כי לא נותרו דירות לשיווק. הסתירה בין תשובת נציגי הנתבעת לבין המשך שיווק הפרויקט עוררה חשד בלבם של התובעים.

13. נוכח האמור, התובעת ביקשה מעמיתה יהודייה במקום עבודתה, גב' עירית נאמן, שתפנה בעצמה לנתבעת ותבקש לרכוש דירה בפרויקט וכך אכן נעשה. זמן קצר לאחר שגב' נאמן השאירה את פרטיה, חזרו אליה נציגי הנתבעת וטענו כי ישנן עדיין דירות למכירה.

ב. בחינה יזומה שביצעה האגודה לזכויות האזרח

14. נוכח התשובות הסותרות של נציגי הנתבעת, ובצר להם, פנו התובעים לאגודה לזכויות האזרח, שהחליטה אף היא לבדוק את התנהלות הנתבעת וזאת כדי לאמת את החשדות או להפריכן.

15. לצורך כך, התובעת 3 גייסה בוחנים (טסטרים) שפנו בנפרד לנתבעת להתעניין ברכישת דירה בפרויקט. הבוחנים עברו הכשרה מתאימה על ידי האגודה לזכויות האזרח, ובין היתר הודרכו לשמור על ניטראליות, כך שלא יהיה כל הבדל בפניה מלבד הלאום.

16. ביום 27.3.16 התנהלו שתי שיחות בין עדי נציגת החברה לבוחנים של האגודה לזכויות האזרח בהפרש של כמה שעות בלבד.

17. לבוחנת היהודייה שהציגה עצמה כלקוחה המתעניינת בפרויקט מסרה עדי כי **"מדובר על פרויקט מגורים יוקרתי בלב מתחם נגה ברחוב ניצנה. בפרויקט דירות של שנים ושלושה חדרים, גן ופנטהאוז. מה שנשאר רלוונטי זה השנים ושלושה חדרים"** ופירטה את המחירים. היא הוסיפה כי מדובר ב**"בניין ברמת גימור מאוד מאוד גבוהה. אנחנו לא יודעים לעבוד ברמה סטנדרטית, אם את מעוניינת את יכולה להיכנס לברקת ישראל, אנחנו נמצאים, ולקרוא עלינו קצת"**. כמו כן סיפרה כי **"אנשי הקבוצה מאוד מאוד איכותיים"**. לשאלה מה היחס בין יהודים לערבים בפרויקט? ואם יש ערבים? השיבה עדי כי **"אני לא חושבת שעדיין הצטרפו אלינו... פשוט אני מתאמת את כל הפגישות אז עוד לא נתקלתי"**.

18. ואילו לבוחן הערבי מטעם האגודה לזכויות האזרח, שהציג עצמו כלקוח פוטנציאלי המתעניין בפרויקט נאמרה תשובה אחרת לגמרי. נציגת החברה עדי מסרה לו באדיבות כי **"אנחנו כרגע עוצרים עם השיווק כי אין לנו דירות רלוונטיות אבל בגלל שזו קבוצת רכישה שאנחנו מארגנים יכול להיות שיהיה שינוי בשבוע הקרוב. רציתי לשאול אם אני יכולה לחזור אליך במידה וזה יהיה רלוונטי עוד שבוע נגיד"**.

19. לשאלתו האם עכשיו אין דירות בכלל? אמרה עדי **"כרגע לא"**. לשאלה האם כולן נמכרו השיבה: **"כן, זו קבוצת רכישה אז כרגע יש לנו מספיק רוכשים אבל יכול להיות שזה משהו שישתנה במהלך השבוע כי זה לפני חתימות"**.

20. למחרת שוחחה הבוחנת היהודייה מטעם האגודה לזכויות האזרח גם עם אדם בשם שניר ממשד המכירות של החברה. שניר סירב להתייחס לשאלה אודות רוכשים ערבים בפרויקט וציין כי **"בסופו של דבר זה פרויקט שפתוח לכולם ואני לא יכול למנוע"**

מאף אחד לקנות וזה לא באחריותי. אני גם לא יכול להתחייב לא למכור. תסתובבי באיזור, תראי מי גר שם ותסיקי מסקנות לבד".

21. בהמשך אמר שניר לבוחנת מטעם האגודה לזכויות האזרח כי "עדי תדבר אתך ותקבע אתך פגישה ונשב פה ותגידי בדיוק איזה דירה את מחפשת", ופגישה אכן נקבעה.

ג. ניסיון שני של התובעת

22. ביום 29/3/16, שוב שוחחה התובעת עם נציגת הנתבעת שהזדהתה בשם עדי. גם הפעם, טענה נציגת הנתבעת כי לא נותרו דירות למכירה בפרויקט. מספר דקות לאחר מכן, התקשרה גם גב' נאמן, בתדרוכה של האגודה לזכויות האזרח, ואף היא נענתה על ידי נציגת הנתבעת עדי. גם הפעם נאמר לגב' נאמן כי נותרו דירות למכירה בפרויקט. עדי אף פירטה לגבי סוג הדירות שנוותרו והציעה לקבוע פגיעה במשרדי הנתבעת ברמת גן כדי לקבל פרטים נוספים ולהתקדם ברכישה.

23. יצוין כי הממצאים הנ"ל, לרבות קלטות השיחות, פורסמו בחלקן בעיתון "ידיעות אחרונות" וכן באתר ynet. בתגובה לפרסומים, הנתבעת הכחישה את הטענה כי היא מפלה.

מצ"ב העתקים שתי הכתבות ב"ידיעות אחרונות" ובאתר ynet מסומנים בהתאמה כנספחים א' ו- ב' לכתב התביעה. הכתבה בקישור הבא:

<http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4792249,00.html>

24. להשלמת התמונה נוסיף כי ביום 20.4.16 האגודה לזכויות האזרח פנתה בשם התובעים לרשות מקרקעי ישראל. במכרז שבו התמודדה החברה יש סעיף מפורש האוסר על הפליה בשיווק הדירות, והסנקציות על הפרה כזו הינה ביטול הזכייה במכרז והשתת קנס בשיעור של 15% משווי התמורה ששולמה עבור הקרקע.

25. ביום 30.5.16 העבירה רשות מקרקעי ישראל לאגודה לזכויות האזרח העתק מכתב ששלחה לנתבעת ובו נאמר כי החברה תזומן לשימוע לאחר פרסום חוברת המכרז, וכי על החברה להביא את דבר קיומה של הפנייה ואת מכתב הרשות לידיעת המצטרפים הפוטנציאליים. למיטב הידיעה לא נערך שימוע כאמור כיוון שהמכרז הוקפא, ואולם לאחרונה חודשו הליכי המכרז.

III. החלק המשפטי

א. עילות התביעה של התובעים 1-2

א.1. הפליה אסורה

26. כפי שתואר לעיל, הנתבעים הפלו את התובעים 1-2 וכן את הבוחן מטעם האגודה לזכויות האזרח אך ורק משום היותם ערבים. מעשיהם ו/או מחדליהם של הנתבעים ו/או נציגיהם מהווים הפליה אסורה לפי חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א – 2000 (להלן: "**חוק איסור הפליה**").

27. הנתבעים עסקו במכירת דירה, שהיא מוצר, ולכן חל עליהם סעיף 3 לחוק איסור הפליה.

28. כמו כן, הנתבע נושא באחריות למעשים ו/או למחדלים של הנתבעת מכוח סעיף 8 לחוק איסור הפליה.

29. עוד יטענו התובעים כי נסיבות האירוע אשר תוארו לעיל מקימות את כל אחת מהחזקות הקבועות בסעיף 6 לחוק.

א.2. הפרת חובת התום לב בשלב הטרום-חוזי

30. התובעים יטענו כי פרסום פרויקט המגורים "ניצנה 20" עם מספר הטלפון של הנתבעת או נציגיה ברשת האינטרנט הפונה לציבור הרחב לצורך בירור פרטים נוספים ותיאום פגישה הינה בבחינת הזמנה לנהל משא ומתן לקראת כריתת חוזה.

31. בנוסף, הנתבעים ו/או נציגיהם הטעו את התובעים 1-2, ואת הבוחן הערבי מטעם האגודה לזכויות האזרח, שיקרו להם וטענו כי אין דירות למכירה וכי שיווק הפרויקט הופסק, כאשר במקביל שיווקו את הפרויקט ללקוחות יהודים.

32. כפי שעולה, הנתבעים ו/או נציגיהם דחו את פניית התובעים 1-2 ואת פניית הבוחן מטעם האגודה לזכויות האזרח על הסף, שיקרו להם והפלו אותם רק משום זהותם הלאומית. בכך הפרו הנתבעים את חובתם לנהוג בתום לב בשלב הטרום חוזי בהתאם לסעיף 12 לחוק החוזים, התשל"ג – 1973 (להלן: "**חוק החוזים**").

א.3. רשלנות ומצג שווא

33. התובעים יטענו כי הנתבעים התרשלו, פעלו באופן בלתי סביר ובניגוד גמור לסטנדרט הנדרש משפטית ונורמטיבית בתחום.

34. במיוחד יש להדגיש העובדה כי בתנאי המכרז אשר אליו שאפה הנתבעת לגשת ושלזכיה בו פעלה באופן המפלה בו פעלה, יש סעיף מפורש האוסר על מי שזכה בו להפלות בשיווק יחידות הדיור. תנאי זה הוכנס לכל מכרזי הבניה הרוויה של רשות מקרקעי ישראל כבר בשנת 2010 בעקבות התדיינות של האגודה לזכויות האזרח (ר' עע"מ 1789/10 סבא נ' רשות מקרקעי ישראל (פס"ד מיום 7.11.10)).

35. עוד יודגש כי מדבריו של נציג הנתבעת, שניר, לבוחנת מטעם האגודה לזכויות האזרח עולה בבירור כי הוא מודע לכך שאסור לו לסרב למכור דירה לערבים, כך שהחברה ידעה כי פעולתה אסורה ובכל זאת הפלתה. משום כך גם ניסתה להסוות את ההפליה.

36. בכך ביססו הנתבעים את עוולת הרשלנות לפי סעיפים 35-36 לפקודת הנוזיקין [נוסח חדש].

37. מבלי לפגוע בכלליות האמור לעיל, התרשלותם של הנתבעים באה לידי ביטוי במעשים ו/או במחדלים כמפורט לעיל.

- הפלו את התובעים 1-2 ואת הבוחן הערבי מטעם האגודה לזכויות האזרח מחמת היותם ערבים, ובכך נהגו בחוסר סבירות ובניגוד לסטנדרט שנדרש מהם בתנאי המכרז.
- פעלו ממניעים גזעניים פסולים.
- הציגו לתובעים 1-2 ולבוחן הערבי מטעם האגודה לזכויות האזרח מצג שווא שקרי.
- נהגו בחוסר מקצועיות וחוסר מיומנות ובניגוד להתנהגות שניתן לצפות מבעלי מקצוע באותן נסיבות.
- לחלופין, לא הכשירו מספיק ו/או לא הכשירו בכלל את עובדיהם ו/או נציגיהם ו/או הפועלים מטעמם בנוגע לחובתם לנהוג בשוויון.
- לחלופין, לא פיקחו מספיק ו/או לא פיקחו בכלל על עובדיהם ו/או נציגיהם ו/או הפועלים מטעמם.

א.4. הפרת חובות חקוקות

א.4.א. הפרת חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו

38. עוד יטענו התובעים 1-2 כי הנתבעים הפרו את החובות החקוקות בסעיפים 1, 1א, 2 ו-4 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו ואשר נועדו, לפי פירושן הנכון, לטובתם ולהגנתם של התובעים 1-2, כאשר ההפרה גרמה לנזקים אליהם טוענים התובעים 1-2. יצוין כי לפי הפרשנות המקובלת, חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו מעגן את זכותו של האדם לשוויון כחלק מכבודו.

א.4.ב. הפרת הוראות חוק הגנת הצרכן

39. התובעים 1-2 יטענו כי מעשיהם של הנתבעים מהווים הפרה של חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981, ובין היתר ובמיוחד את סעיף 2(א) לחוק שאוסר על בעל עסק 'להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה'. "וכן את סעיף 2(ג) לחוק שאוסר להטעות גם בפרסומת.

40. התובעים יטענו כי הנתבעים הפרו את החוק הן בעצם הפרסומת המטעה, הן בהפלייתם והן בטענת הנתבעים כי לא נותרו דירות לשיווק בעוד המציאות הייתה שונה.

ב. עילת התביעה של התובעת 3

41. כפי שפורט, התובעת 3 נטלה חלק פעיל בחשיפת הפליית התובעים 1-2 באמצעות גיוס שני בוחנים ותדרוך התובעת 1 וחברתה היהודייה.
42. לצורך כך, התובעת 3 נאלצה להקצות ממשאביה היקרים, ובעיקר זמן יקר של עובדיה שהוקצה לנושא. הקצאת משאבים אלו כללו איתור בוחנים, הכשרתם, פיקוח על פעילותם, והכל כדי לחשוף את ההפליה הסמויה שבוצעה.
43. התובעת 3 תטען כי היא זכאית להיות תובעת מכוח סעיף 7 לחוק איסור הפלייה, ובוודאי נוכח פעילותה לחשיפת ההפליה הסמויה והוצאתה לאור השמש. כמו כן, התובעת 3 תטען כי כתוצאה ממעשיהם ו/או ממחדליהם של הנתבעים נגרמו לה כאמור נזקים ו/או חסרון כיס והיא רשאית להיפרע בגינם מהנתבעים.
44. יצוין כי בארה"ב, נפסק כי ניתן, ואף ראוי, לפסוק פיצויים לטובת ארגונים שפועלים לחשיפה ולמיגור של מעשים מפלים ואף לטובת בוחנים (טסטרים) שמופלים בזמן שהם נוטלים חלק בחשיפת הפלייה (ראו בעניין זה: Havens Realty Corp. v. Coleman, 455 U.S. 363 (1982)).
45. בפסיקה העניפה שניתנה לאחר פסק הדין יישמו בתי המשפט את ההלכה ופסקו פיצויים הן לבוחנים (טסטרים) והן לארגונים שמפעילים אותם. הפיצוי לארגונים התבסס על הערכת הנזק, הן מבחינת משאבים שנדרשו והן מבחינת פגיעה במטרות הרגילות של הארגון.
- ב- (*Fair Housing of Marin v. Combs*, 285 F.3d 899 (9th Cir. 2002), למשל, בית המשפט הפדרלי לערעורים הורה לפצות ארגון חברתי שחשף הפליה בדיוור באמצעות בחינות יזומות בשיעור של 14,000 דולר כפיצוי על הפסדיו בשל הסטה של משאבים ובנוסף סכום של מעל 10,000 דולר בשל הפגיעה במטרותיו הציבוריות של הארגון.
46. יצוין כי גם בדין הישראלי אפשרות זו ניתנת מכוח סעיף 7 לחוק איסור הפליה שמאפשר לתובעת 3 להגיש תביעה מכוח החוק. היגיון דומה ניתן למצוא בחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, המעניק לארגון חברתי מעמד להגיש תובענה ייצוגית בתחום הקשור למטרות הציבוריות שלשמן הוא פועל, ולקבל גמול עבור היותו תובע ייצוגי. אחת העילות מכוח החוק הינה הפליה לפי חוק איסור הפליה וחוקי שוויון אחרים. המחוקק ביקש לתמרץ ארגונים דוגמת האגודה לזכויות האזרח לפעול למיגור הפליה ולאכיפת חוקי השוויון השונים.
47. עוד תטען התובעת 3 כי עומדת לה עילת תביעה גם מכוח העוולות שבוצעו כלפי הנתבעים 1-2 על פי פקודת הנזיקין כמפורט לעיל. התובעת 3 תטען כי עוולות אלו גרמו לנזקים גם לתובעת 3.

IV. נזקי התובעים

48. נוכח האמור לעיל, בית המשפט הנכבד מתבקש להשתמש בסמכותו לפי סעיף 5(ב) לחוק איסור הפליה ולפסוק לתובעים פיצויים בלא הוכחת נזק כמפורט להלן:

49. לתובעים 1-2 – פיצויים בסך: 130,000 ₪ (65,000 ₪ לכל אחד מהתובעים 1-2).

לתובעת 3 – פיצויים בסך: 20,000 ₪.

ובסה"כ: 150,000 ש"ח

50. לחלופין, ומבלי לפגוע בזכותם של התובעים לפיצוי ללא הוכחת נזק כמצוין לעיל, התובעים יוסיפו ויטענו לעניין הנזק כמפורט להלן.

51. כפי שתואר, התובעים 1-2, אשר חיפשו דירה בעיר מגוריהם, הופלו באופן מכוער רק בשל זהותם הלאומית. מעשיהם של הנתבעים השפילו את התובעים 1-2 וגרמו להם לתסכול וצער.

52. תחושותיהם של התובעים 1-2 היו קשים במיוחד נוכח העובדה שהיו עדים בזמן אמת ליחס האחר שזוכים לו פונים יהודים. כמו כן, התנהגות הנתבעים כפי שתוארה לעיל לא הייתה מקרית אלא ביטאה מדיניות מתוכננת ועקבית המלווה בחוסר כנות, עורמה וחוסר תום לב שכל מטרתם להפלות ערבים.

53. כתוצאה מכך נגרמו התובעים 1-2 נזקים קשים והם מעמידים את הפיצויים הנתבעים בגינם בסך של 130,000 ₪ (65,000 ₪ לכל אחד מהתובעים 1-2).

54. כמו כן, התנהגות הנתבעים פגעה אף בתובעת 3 וגרמה לה להקצות ממשאביה היקרים לצורך חשיפת מדיניותם המפלה של הנתבעים, כפי שתואר לעיל.

55. התובעת 3 מעמידה את נזקה בגין האמור לעיל בסכום פיצוי בסך 20,000 ₪.

56. בית המשפט יתבקש לפסוק לתובעים את מלוא הפיצוי המבוקש במקרה זה וזאת מהסיבות הבאות: ראשית מדובר בהפליה סמויה, אשר הנזק בה הוא שהיא קשה מאוד לאיתור ולמיגור. לכן כשמתגלה מקרה של הפליה סמויה יש לנהוג בו בחומרה ולפסוק פיצוי מרתיע ומהדהד למען יראו וייראו וכך להעלות את הסיכון למי שמתעתד להתחכם ולנקוט בהפליה סמויה מתוך אמונה שהדבר לא יתגלה.

57. שנית, הפליה סמויה כמו שהתגלתה במקרה דנן מעידה על מדיניות שיטתית, זדונית ומכוונת להפליה, המעוררת סלידה. בארה"ב התנהגות כזאת הייתה בוודאי מזכה את החברה בפיצויים עונשיים נכבדים, שהיו אף יכולים להיות משמעותיים יותר מהנזק לתובעים. בישראל נפסק כי פיצויים עונשיים יוטלו רק במקרים יוצאי דופן. במסגרת הצעת חוק הממונות מוצע להסמיך את בתי המשפט לפסוק פיצויים עונשיים (פיצויים לדוגמה) אם ההפרה נעשתה בזדון. נראה שזה בדיוק המקרה המתאים לכך. כאן התובעים לא מבקשי פיצוי נזיקי אך יש לפסוק את מלוא הפיצוי המבוקש.

58. שלישית, בתיקים מכוח חוק איסור הפליה לעיתים נפסק נזק נמוך, ואולם כאן יש לקחת בחשבון שלא מדובר בעיסקה קטנה או בכניסה מזדמנת למועדון, והנתבעת אינה עסק קטן. מדובר בהפליה בפרויקט שמשמעותו הכלכלית לנתבעת עצום. פסיקת נזק

על הצד הנמוך לא תרתיע חברה כמו הנתבעת ואף עלולה להוות תמריץ חיובי להמשיך ולהפלות מפאת הנזק הנמוך למחזור העסקי.

59. רביעית, החברה ביצעה הפליה כפולה, גם כלפי התובעים 1-2 וגם כלפי הבוחר מטעם האגודה לזכויות האזרח. בארה"ב נפסק כי גם בוחר זכאי לתבוע פיצוי על הפלייתו. בתיק זה לא נדרשים פיצויים עבור הבוחר אך יש לקחת זאת בחשבון בחישוב הנזק.

60. חמישית, הפליה בדיוור של ערבים היא אחת הסוגיות הקשות והכואבות של המיעוט הערבי בישראל והפליה שנחשפת פוגעת לא רק בנתבעים אלא בכל הקהילה ויש לה נזקים קבוצתיים, כמו הדרה עצמית בשל חשש מהתקלות בהפליה ותחושת עלבון וקיפוח. לכן על בית המשפט הנכבד להעביר גם באמצעות פסיקת הנזק מסר חד כי מערכת המשפט תגן על ערך השוויון בנחישות.

61. לבית המשפט הנכבד הסמכות המקומית והעניינית לדון בתביעה.

62. אשר על כן, בית המשפט הנכבד מתבקש להזמין את הנתבעים לדין ולחייבם לשלם את מלוא סכום התביעה המפורט לעיל, וכן לחייבם בתשלום הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד.

הישאם שבאיטה, עו"ד

ב"כ התובעים*

*כתב תביעה זה הוכן בשיתופן של הסטודנטים טל גוטשטיין ורומן קליין מהקליניקה לזכויות אדם, אוניברסיטת תל אביב.